

Haksız Fiyat Değerlendirme Kurulu ve Piyasada Öngördüğü Değişiklikler

COVID-19 salgınının tüketiciler nezdinde yarattığı olumsuz etkiden faydalanmak suretiyle piyasada faaliyet gösteren çeşitli firmalar mesleki özenin gereklerine aykırı olarak maske, dezenfektan, kolonya, ıslak mendil ve gıda fiyatlarını piyasa mekanizmasının normal işleyişi dışında ve tüketicinin satın alma davranışını olumsuz etkileyecek şekilde artırmıştır.

Yapılan fahiş fiyat artışları dikkate alınarak, 7244 sayılı Yeni Koronavirüs (Covid-19) Salgınının Ekonomik ve Sosyal Hayata Etkilerinin Azaltılması Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 14. maddesi ile 6585 sayılı Perakende Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanunu'na "*Fahiş fiyat artışı, stokçuluk ve Haksız Fiyat Değerlendirme Kurulu*" başlıklı ek madde eklenmiştir. Bu madde ile birlikte üreticinin, tedarikçinin veya perakende işletmelerinin piyasada darlık yaratıcı, piyasa dengesini ve serbest rekabeti bozucu faaliyetler ile tüketicinin mallara ulaşmasını engelleyici faaliyetlerde bulunması yasaklanmıştır. Bu amaç doğrultusunda, fahiş fiyat artışı ve stokçuluk uygulamalarına yönelik düzenlemelerin yapılması ve gerektiğinde denetim ve inceleme yapılarak idari para cezası uygulanması konusunda yetkili olan Haksız Fiyat Değerlendirme Kurulu ("Kurul") oluşturulmuştur. Kurul'un oluşumu, görev ve yetkileri ile üretici, tedarikçi ve perakende işletmelerin fahiş fiyat artışı ve stokçuluk uygulamalarının denetlenmesine ve idari para cezalarının uygulanmasına ilişkin usul ve esaslarını düzenleyen Haksız Fiyat Değerlendirme Kurulu Yönetmeliği ("Yönetmelik") 28 Mayıs 2020'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

İşbu Yönetmelik uyarınca, Kurul; perakende sektöründe faaliyet gösterip fahiş fiyat uygulayan veya stokçuluk yapan teşebbüslere hâkim durumda olup olmadıklarına bakmaksızın, bu teşebbüslerin olası fahiş fiyat artışı ve stokçuluk uygulamalarını denetleyecek ve yaptırım uygulayabilecektir. Fahiş fiyat artışı ve stokçuluk uygulamalarına karşı piyasa dengesini ve tüketicileri korumaya yönelik gerekli tedbirleri almanın yanı sıra fahiş fiyat artışı ve stokçuluk uygulamaları ile ilgili ilke ve kuralları belirleyecektir. Kurul, Ticaret, Adalet, Hazine ve Maliye Bakanlığı, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından görevlendirilen ilgili birim müdürleri, sektör kuruluşları temsilcileri de dahil olmak üzere 13 üyeden oluşacaktır. Kurul kararları en az yedi üyenin katılacağı toplantıda, katılanların salt çoğunluğu ile alınacaktır. Bu kararlar, "*kamuoyunun bilgilendirilmesi ve aydınlatılması ile mal ve hizmet piyasasındaki tarafların ekonomik çıkarlarının korunması amacıyla*" Ticaret Bakanlığı tarafından açıklanabilecektir. Şikayetler dilekçeyle, şikâyet sistemi üzerinden veya diğer elektronik başvuru yöntemleri kullanılarak Ticaret

Bakanlığına ya da Ticaret İl Müdürlüğüne yapılabilecektir. Başvurular gerçek kişi yahut tüzel kişi tarafından gerçekleştirilebilir. Yapılan değerlendirmeler sonucunda, fahiş fiyat artışı yapanlar hakkında on bin Türk Lirasından yüz bin Türk Lirasına kadar idari para cezası uygulanması; üretici, tedarikçi ve perakende işletmeler tarafından piyasada darlık yaratıcı, piyasa dengesini ve serbest rekabeti bozucu faaliyetler ile tüketicinin mallara ulaşmasını engelleyici faaliyetlerde bulunanlar hakkında elli bin Türk Lirasından beş yüz bin Türk Lirasına kadar idari para cezası uygulanması öngörülmüştür.

Bununla birlikte, 17.04.2020 tarihinden önce fahiş fiyat artışı uygulamaları hakkında Bakanlığa yapılan başvurular, 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun ve ikincil mevzuatı kapsamında Reklam Kurulu tarafından sonuçlandırılacaktır. Nitekim, Ticari Reklam ve Haksız Ticari Uygulamalar Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik'teki *"Haksız Ticari Uygulama Olarak Kabul Edilen Örnek Uygulamalar"* başlıklı Ek'in *"Aldatıcı Ticari Uygulamalar"* bölümüne; *"Girdi maliyeti ve döviz kuru artışı gibi fiyat değişimlerinden etkilenmemesine rağmen bu durumlardan etkileniyormuş gibi hareket ederek tüketiciye sunulan mal veya hizmetin satış fiyatında haklı bir gerekçe olmaksızın artış yapmak."* maddesine dayanarak şikayetlerin Reklam Kurulu'nda incelenmesi sonucunda fahiş fiyat uygulayan firmalara verilen idari para cezaları bu bent kapsamında uygulanmıştır.

Zübeyde Çapar'a katkılarından dolayı teşekkür ederiz.